

ІНСТИТУТ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ НАН УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ АРХЕОЛОГІЇ НАН УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПЕРЕЯСЛАВ-ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ»
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
НАЦІОНАЛЬНА СПІЛКА КРАЄЗНАВЦІВ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ МУЗЕЙ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ
ДІКЗ «МЕДЖИБІЖ»
UNIWERSYTET W BIAŁYMSTOKU

V Міжнародна наукова конференція
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ НУМІЗМАТИКИ
У СИСТЕМІ СПЕЦІАЛЬНИХ ГАЛУЗЕЙ
ІСТОРИЧНОЇ НАУКИ

Тези доповідей
21 - 22 червня 2018 р.

Меджибіж – Переяслав-Хмельницький – Кропивницький –
Київ

2018

УДК: 737.1: 930.1/902.1

ББК: 63.2

А 43

Актуальні проблеми нумізматики у системі спеціальних галузей історичної науки: тези доповідей V міжнародної науково-практичної конференції, 21–22 червня 2018 р. – Меджибіж – Переяслав-Хмельницький – Кропивницький – Київ, 2018. – 183 с.

До збірника включено тези доповідей учасників V міжнародної науково-практичної конференції з проблем нумізматики та історії грошового обігу.

Тези, що увійшли до випуску, можуть бути корисними фахівцям у галузі спеціальних знань історичної науки, архівним, бібліотечним, музейним працівникам, археологам, науковцям, експертам-мистецтвознавцям, викладачам, аспірантам, студентам ВНЗ гуманітарного профілю.

Редакційна колегія:

Коцур В.П., д.і.н., професор, академік НАПН України (головний редактор), **Черновол М.І.**, д.т.н., член-кореспондент НААН України, **Орлик В.М.** д.і.н., проф. (науковий редактор), **Івакін Г.Ю.**, д.і.н., проф., член-кореспондент НАН України, **Реєнт О.П.** д.і.н., проф., член-кореспондент НАН України, **Сосновська Т.В.**, засл. прац. культури України, **Погорілець О.Г.**, **Кулешов С.Г.**, д.і.н., проф., **Мільчарек Маріуш**, док. габ., проф., **Дергачова Л.В.**, док. габ., **Філіпов Кшиштоф**, док. габ., проф., **Циганенко Л.Ф.**, д.і.н., проф., **Бойко-Гагарін А.С.**, к.і.н. (відповідальний секретар).

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Центральноукраїнського національного технічного університету
(Протокол № 9 від 29 травня 2018 р.)
та Вченою радою ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький
державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди».
(Протокол № 9 від 15.травня.2018 р.).*

За достовірність наведених у публікації даних, географічних назв, власних імен, цитат та іншої інформації несуть особисту відповідальність автори тез доповідей.

ЗМІСТ

Mielczarek Mariusz POZYSCJA NIKONION W OBIEGU I PRODUKCJI MONETARNEJ OŚRODKÓW PÓŁNOCNO-ZACHODNIEGO WYBRZEŻA MORZA CZARNEGO.....	9
Ніколаєв Микола МОНЕТНИ МАГІСТРАТИ ОЛЬВІЇ 380 – 330 РР. ДО Н.Е.....	10
Орлик Василь СКАРБ ОЛЬВІЙСЬКИХ «БОРИСФЕНІВ» ІЗ С. ЯСЕЛКА ОЧАКІВСЬКОГО РАЙОНУ МИКОЛАЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	13
Швець Дмитро СРІБНА ДРАХМА ОЛЬВІЇ ІЗ НАДКАРБУВАННЯМИ.....	15
Надвірняк Олександр, Погорілець Олег ПРО ДЕЯКІ АСПЕКТИ ЛОКАЛІЗАЦІЇ ЦЕНТРІВ ВИРОБНИЦТВА Т. ЗВ. «ЛИТИХ» ДЕНАРІЇВ I – III СТОЛІТЬ Н.Е. НА ТЕРЕНАХ ПОШИРЕННЯ ЧЕРНЯХІВСЬКОЇ СПІЛЬНОТИ.....	17
Шостопал Анатолій ЗНАХІДКИ БОСПОРСЬКИХ МОНЕТ НА ЧЕРКАЩИНІ.....	21
Авраменко Віталій ШТЕМПЕЛЬ ДЛЯ КАРБУВАННЯ ФАЛЬШИВИХ БОСПОРСЬКИХ СТАТЕРІВ III СТ. Н.Е. З ЗАХІДНОЇ УКРАЇНИ.....	27
Пересунчак Олександр, Тупчієнко Микола МОНЕТИ РИМСЬКОГО ЧАСУ З МУЗЕЙНОГО ЗІБРАННЯ ЗАВАЛЛІВСЬКОГО НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ОБ'ЄДНАННЯ «ЗАГАЛЬНООСВІТНЯ ШКОЛА I – III СТУПЕНІВ» ГАЙВОРОНСЬКОГО РАЙОНУ ЯК ВІДОБРАЖЕННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ ГРОШОВИХ ВІДНОСИН ІМПЕРІЇ З ВАРВАРСЬКИМ СВІТОМ.....	32
Анохін Олег ДО ПИТАННЯ ЧАСУ КАРБУВАННЯ ТА ОБІГУ ВАРВАРСЬКИХ НАСЛІДУВАНЬ.....	35
Мизгін Кирило БАЗА ДАНИХ ЗОЛОТИХ РИМСЬКИХ МОНЕТ, ЗНАЙДЕНИХ НА ТЕРИТОРІЇ БАРБАРИКУМУ: RGCB ONLINE.....	38
Шапринський Володимир РОЛЬ СРІБЛЯНИКІВ ТА АРАБСЬКИХ ДИРХЕМІВ У ГРОШОВОМУ ОБІГУ КИЇВСЬКОЇ РУСИ.....	42
Івакін Гліб, Івакін Всеволод, Баранов В'ячеслав СПРОБА КАРБУВАННЯ (?) ВІЗАНТІЙСЬКИХ МОНЕТ У ДАВНЬОМУ КИЄВІ (ПОПЕРЕДНЄ ПОВІДОМЛЕННЯ).....	48
Wawrzczak Rokšana ANALIZA ILOŚCIOWA I MIEJSC WYSTĘPOWANIA WCZESNOŚREDNIOWIECZNYCH DENARÓW CZESKICH NA OBECNYCH ZIEMIACH POLSKI.....	50
Бойко-Гагарін Андрій, Осипенко Максим МІДНІ МОНЕТИ ВІЗАНТІЇ З КИЄВА З КОЛЕКЦІЇ СІМ"І БОГДАНА ТА ВАРВАРИ ХАНЕНКІВ (ЗА МАТЕРІАЛАМИ НМІУ).....	51
Гулецький Дмитрій, Богущ Анатолій О НАХОДКЕ ДРЕВНЕРУССКИХ СВИНЦОВЫХ ПЛОМБ XI – XIII ВВ. НА ЮГО-ЗАПАДЕ ПОЛОЦКОЙ ЗЕМЛИ.....	53
Моисеенко Никита КИЕВСКИЕ ГРИВНЫ КОНЦА XI – ПЕРВОЙ ПОЛОВИНЫ XIII ВВ.....	56
Кулешов Сергій РІДКІСНИЙ ЗАХІДНОЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДЕНАРІЙ XIII СТОЛІТТЯ, ЗНАЙДЕНИЙ В УКРАЇНІ.....	60
Литвинчук Олександр ЩОДО ІКОНОГРАФІЇ ДЕНАРІЇВ ВОЛИНСЬКОГО КНЯЗІВСТВА.....	62

Дергачева Лилия БУРУЙЕНЕШТСКИЙ КЛАД XIV ВЕКА КАК ОСНОВОПОЛАГАЮЩИЙ ФАКТОР В ДАТИРОВКЕ РАННИХ ЭМИССИЙ МОЛДАВСКОГО ГОСПОДАРЯ ПЕТРА I МУШАТА...67	
Саввов Ростислав ПЕЧАТКА «КОРИБУТА» – РЕЧОВИЙ ДОКАЗ ДАВНЬОГО ФАЛЬШУВАННЯ.....68	68
Зайончковський Юрій, Тішкін Володимир ДО ПИТАННЯ ПРО ПЕРСОНІФІКОВАНІ НАЙМЕНУВАННЯ МОНЕТНИХ ДВОРІВ НА ПІЗНІХ ДЖУЧИЖСЬКИХ СРІБНИХ МОНЕТАХ.....72	72
Курок Олександр, Бакалець Олексій СКАРБ ЗОЛОТООРДИНСЬКИХ, ТУРЕЦЬКИХ І ТАТАРСЬКИХ МОНЕТ XIV – XVI СТ. ІЗ С. УСТЯ БЕРШАДСЬКОГО РАЙОНУ ВІННИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ.....75	75
Зразюк Зінаїда ДО ПИТАННЯ ПРО АТРИБУЦІЮ І ДАТУВАННЯ СКАРБУ ІЗ С. ТАРАСОВИЧИ ЖУКІВСЬКОГО Р-НУ КИЇВСЬКОЇ ОКРУГИ (ЗНАХІДКА 1928 Р.).....80	80
Матеша Дмитрій НОВИЙ ТИП СЧЕТНОГО ЖЕТОНА ДМИТРИЯ ХАЛЕЦЬКОГО.....85	85
Коцур Віктор ПОРТУГАЛ БОГЕМІЇ З КОЛЕКЦІЇ НАЦІОНАЛЬНОГО КІЄВО-ПЕЧЕРСЬКОГО ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНОГО ЗАПОВІДНИКА.....89	89
Янов Дмитро НОВІ ДАНІ ПРО ЗНАХІДКИ ОСМАНСЬКИХ МОНЕТ У БУДЖАКУ.....90	90
Кокоржицька Тетяна, Корпусова Ірина НОВІ НУМІЗМАТИЧНІ ЗНАХІДКИ XV – XIX СТ. З ТЕРИТОРІЇ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ...92	92
Джесмеджиян Артём НАХОДКА СЕРЕБРЯНОГО ФАЛЬШИВОГО ТРОЯКА ВРЕМЕН СИГИЗМУНДА III ВАЗА В ОКРЕСНОСТЯХ Г. БЕЛЬЦ.....94	94
Пінкасевиц Олег, Саламаха Владислав ТРИ СКАРБИ XVII СТ. З-ПІД УМАНІ.....97	97
Крицук Роман КЛАД ШЕЛЯГОВ XVII ВЕКА ИЗ-ПОД ИМЕНИЯ КАЛЬЗБЕРГ (НАХОДКА 1911 ГОДА, РАДОШКОВИЧСКАЯ ВОЛОСТЬ ВИЛЕЙСКОГО УЕЗДА ВИЛЕНСКОЙ ГУБЕРНИИ) ИЗ СОБРАНИЯ НИМРБ.....100	100
Бутко Андрій НУМІЗМАТИЧНА КОЛЕКЦІЯ СВІТЛОВИДСЬКОГО МІСЬКОГО КРАЄЗНАВЧОГО МУЗЕЮ ЯК ДЖЕРЕЛО ВИВЧЕННЯ ІСТОРІЇ ГРОШОВОГО ОБІГУ ЗАДНІПРСЬКИХ МІСЦЬ ГЕТЬМАНЩИНИ.....103	103
Синчук Иван МОНЕТЫ ИЗ РАСКОПОК НА БЫВШЕМ ОСТРОВЕ ЛОМЗЕ В Г. КАЛИНИНГРАДЕ В 2006 Г.....106	106
Скороход Ольга МОНЕТНИЙ ДВІР У САДГОРІ В ІСТОРИОГРАФІЇ.....110	110
Безпалько Владислав ОСОБЛИВОСТІ ПОБУТУВАННЯ МОНЕТНО-ЛІЧИЛЬНИХ НАЙМЕНУВАНЬ У ГЕТЬМАНЩИНІ XVIII СТ. (ЗА МАТЕРІАЛАМИ НМІУ).....114	114
Filipow Krzysztof IGNACY SEJZYK – FAŁSZERSKI EPIZOD Z MIĘDZYBORZA NA PODOLU.....118	118
Родіонова Олена КОЛЕКЦІЯ ПЕЧАТОК ШЛЯХЕТНИХ РОДИН КІНЦЯ XVIII – XIX СТОЛІТЬ У СФРАГІСТИЧНІЙ КОЛЕКЦІЇ НМІУ.....122	122
Носачов Сергій ОСОБЛИВОСТІ СФРАГІСТИКИ XIX СТ. (НА МАТЕРІАЛАХ КОЛЕКЦІЇ НАЦІОНАЛЬНОГО МУЗЕЮ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ).....126	126

**Тези доповідей V міжнародної науково-практичної конференції,
21–22 червня 2018 р**

Сустретов Анатолій ГРОШОВА РЕФОРМА Є.Ф. КАНКРИНА (ІСТОРИОГРАФІЯ СЕРЕДИНИ ХІХ – ХХІ СТ.)...130	130
Пасічник Наталія ПАРАЛЕЛЬНИЙ ОБІГ ГРОШЕЙ ЯК СУПЕРЕЧЛИВЕ ЯВИЩЕ ФІНАНСОВОЇ СИСТЕМИ ЗА ЧАСІВ Є.Ф. КАНКРИНА.....133	133
Шпортун Оксана РЕГУЛЮВАННЯ ГРОШОВОГО ОБІГУ КАЗЕННИМИ ПАЛАТАМИ У НАДДНІПРЯНСЬКІЙ УКРАЇНІ.....136	136
Орлик Світлана НУМІЗМАТИЧНІ ТА БОНІСТИЧНІ ДЖЕРЕЛА ДОСЛІДЖЕННЯ ІСТОРІЇ ГРОШОВОГО ОБІГУ В ГАЛИЧИНІ Й БУКОВИНІ ПІД ЧАС РОСІЙСЬКОЇ ОКУПАЦІЇ В РОКИ ПЕРШОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ.....139	139
Скопненко Богдан ІДЕНТИФІКАЦІЙНІ ЖЕТОНИ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ. ПИТАННЯ НАУКОВОЇ КЛАСИФІКАЦІЇ.....142	142
Ластовський Валерій ЛИСТ О. ОЛЕКСАНДРОВА ДО В. ЛЯСКОРОНСЬКОГО З ПРИВОДУ ТЕХНІКИ КОПЮВАННЯ МОНЕТ.....146	146
Kuklik Barbara REFORMA WALUTOWA 1950 ROKU W POLSCE.....149	149
Шустек Збьшек СИТУАЦІЯ НА ДЕНЕЖНОМ РЫНКЕ ЧЕХОСЛОВАКІЇ І ПОВЕДІННЯ НАСЕЛЕННЯ НАКАНУНЕ ДЕНЕЖНОЇ РЕФОРМИ 1953 Г. (ПО МАТЕРІАЛАМ МІНІСТЕРСТВА ФІНАНСІВ І ГОСУДАРСТВЕННОЇ СБЕРКАССЬ).....152	152
Манзуренко Віталій ОУН І СТАНОВЛЕННЯ НАГОРОДНОЇ СИСТЕМИ УПА.....153	153
Іщук Олександр БОФОН РОБОТИ НІЛА ХАСЕВИЧА В КОЛЕКЦІЇ НМІУ.....158	158
Лазаренко Володимир ДЖЕРЕЛА ДОСЛІДЖЕННЯ МЕДАЛІ «ВІТЕРАН ПРАЦІ» ТА ПОСВІДЧЕННЯ ДО НЕЇ.....161	161
Бривко Микола ЧОРНОБІЛЬСЬКА НУМІЗМАТИКА: ІСТОРИЧНА РЕТРОСПЕКТИВА.....166	166
Барашкова Оксана НАБІР ШТЕМПЕЛІВ ПАМ'ЯТНОЇ ДВАДЦЯТИГРИВНЕВОЇ МОНЕТИ «ЧУМАЦЬКИЙ ШЛЯХ».....170	170
Гуржій Іванна, Деменко Людмила ВИДАННЯ З НУМІЗМАТИКИ У ВІДДІЛІ БІБЛІОТЕЧНИХ ЗБРАНЬ ТА ІСТОРИЧНИХ КОЛЕКЦІЙ ІНСТИТУТУ КНИГОЗНАВСТВА НАЦІОНАЛЬНОЇ БІБЛІОТЕКИ УКРАЇНИ ІМ. В. І. ВЕРНАДСЬКОГО.....173	173
Шатайло Юрій МИСТЕЦТВОЗНАВЧА ЕКСПЕРТИЗА ПРЕДМЕТІВ НУМІЗМАТИКИ ЯК СКЛАДОВА ФІКСУВАННЯ ПРАВА ВЛАСНОСТІ НА ПРЕДМЕТ.....176	176

- F. Map'єнґріш 1549 р. м.Гамельн.
- G. Map'єнґріш 1546 р. Брауншвейг.
- H. Map'єнґріш 1550 р. м.Нортгайм.
- I. Орт 1623 р. Бранденбург (маркграфство в унії з Пруссією), Георг Вільгельм (1619-1640) (ймовірно походить з іншого скарбу).

Література

1. Kotlar N. Znależiska monet z XIV-XVII w. na obszarze Ukrainskiej SRR. – Wrocław, Warszawa, Kraków, Gdańsk, Zakład narodowy imienia Ossolinskich, Wydawnictwo Polskiej Akademii nauk, 1975.

Матеша Дмитрій

НОВЫЙ ТИП СЧЕТНОГО ЖЕТОНА ДМИТРИЯ ХАЛЕЦКОГО.

THE NEW TYPE OF COUNTING TOKEN OF DMITRY CHALECKI

В конце XVI в. в Великом Княжестве Литовском, Русском, Жамойтском и иных землях (ВКЛ) расширился обычай размещения подскарбиями и важнейшими монетными мастерами своих гербов на монетах [1]. Подскарбии также размещали свои гербы еще на одном типе продукции монетного двора – счетных жетонах (пол. «podskarbiówka»). Такие монетовидные жетоны использовались для арифметических подсчетов, а также могли выдаваться в качестве подтверждения различных прав или полномочий [2].

Подскарбий Великий литовский (земский) в 1590–1598 гг. Дмитрий Халецкий отметил наибольшим количеством разновидностей выпущенных счетных жетонов, которые чеканились на монетном дворе Вильно в 1590, 1591, 1592 и 1595 гг.[3; 4; 5]. Вместе с тем, в ходе данного исследования пойдет речь о новом типе счетного жетона Д.Халецкого 1591 г. (Рис.1.), ранее не описанном в нумизматической литературе по данной теме.

Жетон, изготовленный из бронзы, подвергся окислению и коррозии, присутствует отверстие. На аверсе в шнуровидной обводке в украшенном наметом из листьев четырехпольном щите расположены гербы: «Халецкий», «Крое III», «Корчак», «Крошинский», вверху рыцарский шлем, над ним клейнот – крыло птицы, пронзенное стрелой, по краю шнуровидная обводка с надписью по кругу (сохранилась частично): DEME(trius) CHAL(elcki) DE CHALCE TES(aurarius) T(errestris) NO(minatus) M(agni) D(ucatus) L(itvanie) (лат.: Дмитрий Халецкий из Хальча назначенный подскарбием земским Великого Княжества Литовского). На реверсе в обводке из малых щитов расположена дата 1591 и сентенция: [B]ENEDIC̄(tio) / [D]OMINI ● D[1] /

[V]ITES●FACIT (лат.: благословение Господа обогащает), ниже украшение из двух перекрещенных ветвей (по два листка на каждой) с маковками (направлены вверх), посередине которых вертикально расположена ветка лилии с двумя листками, двумя цветками (направлены вниз) и почкой.

Место и время находки жетона: Республика Беларусь, не позднее 2014 г.; местонахождение: частная коллекция. Данными о весе и диаметре жетона автор не располагает.

Для подтверждения уникальности описываемого экземпляра предлагается провести его сравнение с уже описанными типами жетонов 1590 и 1591 гг. (Рис. 2., 3.). Элементы аверса и реверса жетона 1590 г. (Рис. 2.; [3, № 4], [4, № 56], [5, № 2-1Ch1590] за исключением даты (1591) полностью совпадают с исследуемым экземпляром. Известный же ранее тип жетона 1591 г. (Рис. 3.; [3, № 5], [4, № 57], [5, № 3-2Ch1591] имеет массу отличий от исследуемого (Рис.4., рис.5.): в сентенции слово «FACIT» сокращено до «FACI»; маковки на перекрещенных ветвях направлены вниз; ветка лилии без листков, а цветки направлены вверх, почка отсутствует; под ветвями присутствуют инициалы IS, между которыми находится герб «Прус». Стиль написания даты в обоих жетонах 1591 г. идентичен, но в дате экземпляра 1591 г. (Рис.3) между цифрами 15 и 91 присутствует точка. Отличия в изображениях и легенде на аверсе жетонов также представлены на рисунке 5.

Учитывая отличие жетона 1591 г. (Рис.1.) от жетона 1590 г. (Рис.2.) только в дате и более существенные отличия по сравнению с жетоном 1591 г. (Рис.3.), можно сделать вывод о том, что исследуемый экземпляр – это разновидность, которая является промежуточной, и возникла она в процессе «переделки» жетона 1590 г. (Рис.2.) в жетон 1591 г. (Рис.3.).

Если задуматься о причинах произведения изменений в облике упомянутых жетонов, то можно предположить, что они были осуществлены для более четкого различия между ними, не ограничиваясь изменением одной цифры в дате (которую могли перебить вне монетного двора). Вместе с тем, пищу для размышлений нам предоставляет то обстоятельство, что на сегодняшний день известно по крайней мере три типа счетных жетонов Д.Халецкого с разным дизайном, которые были отчеканены в 1595 году. Таким образом, подскарбию необходимо было иметь существенно отличающиеся друг от друга жетоны, отчеканенные как в разные временные периоды, так и в одно время (имеется ввиду год).

Отличия в оформлении жетонов косвенно подтверждают, что они использовались не только для счета. Иначе было бы не рационально тратить ресурсы на изготовление новых штемпелей для чеканки жетонов, имея старые штемпели в хорошем состоянии (тираж счетных жетонов был небольшой, для счета на доске-абаке достаточно было комплекта из 50-60 шт.).

Учитывая вышеизложенное, исходя из функций земского подскарбия ВКЛ, пост которого занимал Д. Халецкий, можно сделать следующее предположение. Жетоны (один либо комплект) выдавались в подтверждение права на сбор налогов, аренду государственного имущества либо осуществление финансово-банковской деятельности меняльными конторами (в указанных случаях жетоны также могли быть использованы непосредственно для счета денег). При этом они предоставлялись на определенный период времени по истечении которого необходимо было получить жетоны нового образца. Впоследствии (в 1595 г.) для различных функций могли быть отчеканены разные виды жетонов, имеющих отличия во внешнем виде.

Автор выражает благодарность сотрудникам Национального музея в Варшаве (Muzeum Narodowe w Warszawie) за оказанную помощь в подготовке статьи.

Иллюстрации

Рис. 1.

Рис. 2.

Рис. 3.

Рис.4.

Рис.5.

Литература

1. Гулецькі, Д. Манеты беларускай даўніны / Д. Гулецькі. – Мінск, 2007. – С. 122-123.
2. Матеша, Д. Счетные жетоны XVI–XVII вв. в собраниях на территории Беларуси/Банкаўскі вестнік – Мінск, 2018. – №2 (655) люты 2018. – С.25.
3. Demel, V. Liczmanymenniczezwane podskarbiowkami/ V. Demel. – Kraków, 1911.
4. Drożdż, K. Pod skarbiów kiiliczmany Rzeczypospolitej Oboiga Narodówi z Rzeczypospolita powiazane/ K. Drożdż. – Warszawa, 2014.
5. Ivanauskas, E. Lietuviškiskaičiavimo žetonai 1546–1615/E. Ivanauskas. – Kaunas, 2014.

УЧАСНИКИ КОНФЕРЕНЦІЇ

1. **Авраменко Віталій** – краєзнавець, колекціонер; vitalii.v.avramenko@gmail.com.
2. **Анохін Олег** – краєзнавець, колекціонер; barbarous.imitations@yandex.ru.
3. **Бакалець Олексій** – кандидат історичних наук, докторант Інституту історії НАН України, член НСКУ, експерт Центру соціокультурного проектування МТПЛ, доцент кафедри історії, правознавства та методики навчання Глухівського НПУ імені О. Довженка. bakalec_alex@ukr.net.
4. **Баранов В'ячеслав** – старший науковий співробітник Інституту Археології НАНУ.
5. **Барашкова Оксана** – старший науковий співробітник сектору нумізматики, фалеристики, медальєрики та боністики Національного музею історії України;
6. **Безпалько Владислав** – науковий співробітник сектору документально-речових фондів Національного музею історії України. podebrad2016@gmail.com.
7. **Богущ Анатолій** – краєзнавець, член Білоруського товариства нумізматів.
8. **Бойко-Гагарін Андрій** – кандидат історичних наук, провідний науковий співробітник сектору нумізматики, фалеристики, медальєрики та боністики Національного музею історії України; boiko.gagarin@gmail.com
9. **Бривко Микола** – аспірант, Державний заклад «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка».
10. **Бутко Андрій** – директор Світловодського міського краєзнавчого музею, аспірант кафедри суспільних наук, інформаційної та архівної справи Центральноукраїнського національного технічного університету.
11. **Ваврчак Оксана Єльжбета** – аспірант, Вроцлавський Університет, Польща; gokswaw@gmail.com
12. **Гулецький Дмитро** – краєзнавець, член Білоруського товариства нумізматів. j.radziwill@gmail.com
13. **Гуржій Іванна** – кандидат історичних наук, науковий співробітник Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського. ivka85.85@mail.ru
14. **Деменко Людмила** – молодший науковий співробітник Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського.
15. **Дергачева Лілія** – доктор габілітований, старший науковий співробітник Інституту культурного спадку Академії наук Молдови. dergaciova_lili@mail.ru
16. **Джесмеджиян Артем** – краєзнавець, колекціонер; artem.djesmedjyan@gmail.com.

17. **Зайончковський Юрій** – Доцент кафедри соціально-гуманітарних дисциплін Харківського національного університету будівництва та архітектури. zuyvkharkov@gmail.com
18. **Збишек Шустек** – інститут історії Словацької академії наук, Братислава. zbysek.sustek@savba.sk
19. **Зразюк Зінаїда** – завідувач сектору нумізматики, фалеристики, медальєрики та боністики, Національний музей історії України. numismat.nmhu@ukr.net
20. **Івакін Всеволод** – кандидат історичних наук, старший науковий співробітник Інституту Археології НАНУ.
21. **Івакін Гліб** – доктор історичних наук, професор, член-кореспондент НАНУ.
22. **Іщук Олександр** – кандидат історичних наук, завідувач відділу Історії ХХ століття Національного музею історії України. oleks.ishchuk@gmail.com
23. **Кокоржицька Тетяна** – молодший науковий співробітник, Одеський археологічний музей НАН України. kokorzhytska@ukr.net
24. **Корпусова Ірина** – молодший науковий співробітник, Одеський археологічний музей НАН України. korpusova@ukr.net
25. **Коцур Віктор** – доктор історичних наук, професор, академік Національної академії педагогічних наук України, ректор ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький ДПУ ім. Григорія Сковороди».
26. **Крицук Роман** – науковий співробітник Національного історичного музею Республіки Білорусь. kola.sonca@gmail.com
27. **Куклік Барбара** – член Польського товариства нумізматичного, філіал в Білостоку.
28. **Кулешов Сергій** – доктор історичних наук, професор. posena@ukr.net
29. **Курок Олександр** – доктор історичних наук, професор, ректор Глухівського НПУ імені О. Довженка.
30. **Лазаренко Володимир** – молодший науковий співробітник, науково – історичного відділу Державного музею авіації імені Антонова. nagradoved@mail.ru
31. **Ластовський Валерій** – доктор історичних наук, професор, Київський національний університет культури і мистецтв. lastov@ukr.net
32. **Литвинчук Олександр** – магістр історії, Керівник рівненського товариства колекціонерів. zveroboy.rivne@gmail.com
33. **Манзуренко Віталій** – колекціонер, краєзнавець, громадський діяч. vit@polynet.lviv.ua
34. **Матеша Дмитро** – краєзнавець, член Білоруського товариства нумізматів. ozsoin@mail.ru
35. **Мизгін Кирило** – кандидат історичних наук, науковий ад'юнкт, Інститут археології Варшавського університету kvmyzgin@gmail.com

36. **Мільчарек Маріуш** – доктор габілітований, професор, Польща; mielmar@umk.pl
37. **Моїсеєнко Микита** – інженер, експерт з руської нумізматики X-XI століть, атестований Міністерством культури РФ. shornaia-help@mail.ru
38. **Надвірняк Олександр** – координатор проекту «Terra Amadociae»; amadoca9@gmail.com
39. **Ніколаєв Микола** – доктор історичних наук. olbiopol@gmail.com
40. **Носачов Сергій** – аспірант Інституту української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України, провідний науковий співробітник, Національний музей історії України. novaderzava@gmail.com
41. **Орлик Василь** – доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри суспільних наук, інформаційної та архівної справи Центральноукраїнського національного технічного університету, керівник Центру дослідження проблем нумізматики та історії грошового обігу ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет ім. Григорія Сковороди». v.m.orlik@gmail.com
42. **Орлик Світлана** – кандидат економічних наук, доцент, докторант Київського Національного університету ім. Тараса Шевченка. svitlana.orlik@gmail.com
43. **Осипенко Максим** – науковий співробітник сектору "Середньовічна археологія" Національного музею історії України. osypenko.ms@gmail.com.
44. **Пасічник Наталія** – кандидат педагогічних наук, доцент, Центральноукраїнський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка. pasichnyk1809@gmail.com
45. **Пересунчак Олександр** – вчитель історії, Завалівське навчально-виховне об'єднання «Загальноосвітня школа I-III ступенів»
46. **Пінкаsevич Олег** – колекціонер, краєзнавець. oleg_pinkasevich@ukr.net
47. **Погорілець Олег** – директор державного історико-культурного заповідника «Меджибіж»;
48. **Родіонова Олена** – старший науковий співробітник Національного музею історії України.
49. **Саввов Ростислав** – кандидат технічних наук, доцент. rvsgoogl@gmail.com
50. **Саламаха Владислав** – колекціонер, краєзнавець. cyberboom@ukr.net
51. **Сінчук Іван** – нумізмат, провідний науковий співробітник, Відділ давньо-білоруського мистецтва, Національний художній музей Республіки Білорусь. sintchouk@tut.by
52. **Скопненко Богдан** – кандидат історичних наук, провідний науковий співробітник відділу «Історія України у ХХ ст.», Національний музей історії України. sko-bogdan@i.ua

53. **Скорород Ольга** – аспірант кафедри суспільних наук, інформаційної та архівної справи Центральноукраїнського національного технічного університету. olhaskorohod@gmail.com
54. **Сустретов Анатолій** – аспірант, Центральноукраїнський національний технічний університет. a_sustretov@ukr.net
55. **Тішкін Володимир** – нумізмат, дослідник, колекціонер;
56. **Тупчієнко Микола** – кандидат історичних наук, доцент кафедри суспільних наук інформаційної та архівної справи Центральноукраїнський національний технічний університет. turchy_mr@ukr.net
57. **Філіпов Кшиштоф** – доктор габілітований, професор, Університет в Білостоку, член Польського нумізматичного товариства; ksf56@wp.pl.
58. **Шапринський Володимир** – доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри хірургії № 1 Вінницької обласної лікарні ім. М. Пирогова. shaprinskiy@rambler.ru
59. **Шатайло Юрій** – завідувач центру експертизи культурних цінностей, Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв. georg.fish72@gmail.com
60. **Швець Дмитро** – краєзнавець, колекціонер;
61. **Шостопал Анатолій** – заступник голови громадської організації "Черкаський колекціонер". ant-49@ukr.net
62. **Шпортун Оксана** – аспірант кафедри суспільних наук, інформаційної та архівної справи, Центральноукраїнський національний технічний університет. shportoon1994@gmail.com
63. **Шустек Збішек** – Інститут історії при Словацькій академії наук.
64. **Янов Дмитро** – лаборант, Одеський Археологічний музей НАН України. nv63115@gmail.com

V Міжнародна наукова конференція

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ НУМІЗМАТИКИ У СИСТЕМІ СПЕЦІАЛЬНИХ ГАЛУЗЕЙ ІСТОРИЧНОЇ НАУКИ

**Тези доповідей
21 - 22 червня 2018 р.**

*Комп'ютерне верстання: Домбровська Я. М.
Дизайн обкладинки: Домбровська Я. М.*

Підписано до друку 21.12.2017 р. Формат 60x84 1/8.
Папір офсет. Гарнітура Times. Наклад 300.
Зам. № 655. Ум. друк. арк. 8.
Виробник ФОП Домбровська Я.М., свідоцтво про
державну реєстрацію №2 340 000 0000 003646 від 15.07.2015 р.
08055, Київська обл., Макарівський р-н., с. Вільне,
e-mail: devis519@ukr.net